

**Utbildningskatalog
Hösten 2011**

**Sektionen för Cancerrehabilitering
Karolinska Universitetssjukhuset**

Välkommen till en ny termin!

Den tidigare Konsultverksamheten på Onkologiska kliniken på Karolinska Universitetssjukhuset ingår nu tillsammans med den tidigare enheten för Psykosocial onkologisk rehabilitering (EPOR), Cancerupplysningen och den tidigare Utbildningsenheten på Onkologiska kliniken i den nya **Sektionen för Cancerrehabilitering**.

Detta samarbete har i utbildningssammanhang resulterat i ett breddat utbud med

- Temaföreläsning för **”Utbildning på plats”**. Vi kommer ut till er och föreläser för en större eller mindre grupp.
- Temaeftermiddag **Skötsel av subcutana venportar, PICC-line och PEG**
- Temaeftermiddag **Omvårdnad och behandling av maligna tumörsår**
- **Grundkurs i onkologi** (tidigare Konsultverksamhetens BAS-utbildning)
- **Fortsättningskurs i onkologi**
- **Utbildning i psykosocial onkologi för kontaktsjuksköterskor, 15 hp**
- **Cytostatikautbildning**

Anmälan görs **via mail** innehållande information om

1. Kursens namn
2. Deltagares namn, yrke mailadress
3. Enhet
4. Fakturaadress

till Ingemo Fransson, ingemo.fransson@karolinska.se, 08-51774847

Detaljerad kursinformation skickas ut till dem som fått plats på respektive utbildning

Undantag är kontaktsjuksköterskeutbildningen där intresseanmälan för VT 2012 går till

Lina Nilsson

lina.nilsson@karolinska.se

Tel: 073-966 08 98

Utbildning på plats

Boka in oss för utbildning på er egen arbetsplats!

Utnyttja möjligheten att låta hela personalgruppen ta del av nya rön och få en uppdatering och fördjupning inom aktuella områden inom onkologin.

Hösten 2011 erbjuder vi följande utbildningar:

1. Prostatacancer 2 tim

Prostatacancer är den ojämförbart vanligaste cancerdiagnosen i Sverige. Kontroverser finns kring värdet av PSA-screening och kring vilket kurativt syftande terapialternativ som är att föredra. I den palliativa situationen är kontroverserna färre men spännande frågor finns att diskutera. Vilka patienter vinner på cytostatikabehandling och hur skall cytostatikabehandlingen ges för att vara mest effektiv? Hur tänker man egentligen kring bisfosfonatbehandling vid skelettmetastaserande prostatacancer? Hur ser prognosen ut för de patienter som befinner sig i palliativt skede? Vi diskuterar även lymfödemelement och symptom från skelettmetastaser.

Pris: 7000 kr

2. Bröstcancer 1,5 eller 3 tim

Bröstcancer är den vanligaste cancerformen hos svenska kvinnor. Många och stora behandlingsstudier har under det senaste årtionde lett till en allt mer individualiserad behandling, både i den adjuvanta och i den palliativa situationen. Vi ser allt fler patienter med långa palliativa sjukdomsskeden som erhåller flera linjers behandling och där behovet av stöttning från vår sida för att behålla funktionsförmågan under lång tid ställer oss inför nya utmaningar. Ett team bestående av läkare, sjuksköterska och sjukgymnast föreläser kring detta tema.

Pris: 5000 kr resp 8500 kr

3. Träffa rätt – målsökande behandling med nya glasögon 2 tim

”Targeted therapies”, målsökande behandling, har använts under ca 10 år inom cancerbehandling. Herceptin var det första registrerade preparatet för solida tumörer på den svenska marknaden, under de senaste åren följt av många fler. Vissa preparat ges i kombination med cytostatika, andra som singeldrog. Varför? Hur fungerar dessa preparat? Vilka patientgrupper har nytta av behandlingen? Hur hanterar vi biverkningarna? Vi försöker att på ett lättfattligt sätt besvara dessa frågor och fokuserar mycket på konkreta tips kring hur man behandlar biverkningar av behandlingen.

Pris: 3500 kr

4. Unga och cancer 3 tim

Endast 1% av alla cancerfall återfinns bland barn och unga upp till 25 års ålder. När man drabbas av cancer som ung vuxen så medför det stora påfrestningar kroppsligt, mentalt och socialt.

Läkare, sjuksköterska, kurator och sjukgymnast erbjuder en halvdags utbildning utifrån den cancerdrabbades unga vuxnas perspektiv. Vi går igenom de vanligaste cancerdiagnoserna hos unga vuxna, såsom hjärntumör, hematologiska maligniteter, testikelcancer m fl med fokus på behandling och omvårdnad. Vi diskuterar de mentala och sociala påfrestningar som en cancerdiagnos hos en ung individ innebär.

Pris: 8500 kr

5. Vätska och nutrition i palliativt skede 2tim

Hur ställer vi oss till vätska och nutrition i palliativt skede? Skiljer det sig åt om patienten är i ett tidigt respektive sent palliativt skede? Vilken evidens finns och hur bör vi praktiskt göra? Dietist, sjuksköterska samt läkare föreläser och diskuterar.

Pris: 7000 kr

6. Fatigue och kognitiva biverkningar av cytostatikabehandling - ett problem som i hög grad påverkar patientens dagliga liv 2,5 tim

Varför drabbas cancerpatienter av behandlingsutlöst fatigue och av kognitiva biverkningar av sin behandling? "Chemobrain" – finns det? Hur vanligt är det och hur kan vi hjälpa patienter dessa patienter? Vad säger den senaste forskningen? Sjuksköterska och sjukgymnast reder ut begreppen!

Pris: 7000 kr

7. Skelettmetastaser 2,5 tim

Skelettmetastaser ökar – fler och bra behandlingar finns!

Både antal patienter med skelettmetastaser och den tid patienten lever med sina skelettmetastaser ökar. Ett nytt vårdprogram om skelettmetastaser kom ut under 2009.

Läkare, sjuksköterska och sjukgymnast erbjuder en 2,5 timmar lång utbildning kring

- Vem som drabbas
- Symtom som smärta, ryggmärgskompression, funktionsinskränkning, hyperkalcemi
- Utredning
- Aktuella behandlingsalternativ

Pris: 7000 kr

8. Nutrition utifrån aktuella patientfall i teamet 1,5-2 tim

Vi utgår från era patienter och frågeställningar och fördjupar oss inom den specifika frågeställningen med inriktning nutrition. Dietist och läkare föreläser och diskuterar.

Pris: 5000 kr

9. Lungcancer 3 tim

Lungcancer är idag den fjärde vanligaste cancer hos män och kvinnor i Sverige. Globalt är lungcancer den vanligaste cancersjukdomen. I början av 2010 presenterade Stockholm-Gotland regionen ett nytt vårdprogram för lungcancer, Socialstyrelsen har även lagt ut den preliminära versionen av det nya nationella lungcancervårdprogrammet på sin hemsida. Med detta som utgångspunkt kommer vi utifrån ett multiprofessionellt arbetssätt fördjupa oss i ämnet, vi erbjuder ett föreläsningsteam med dietist, sjukgymnast, läkare, och sjuksköterska.

Utbildningen sträcker sig över en halv dag, då vi bl a diskuterar förekomst och orsaker till lungcancer, olika tumörtyper, behandling av lungcancer, vanliga symptom och möjligheter att behandla dessa samt förebyggande åtgärder.

Pris: 8500 kr

9. Illamående - ett underskattat problem 2 tim

Ungefär hälften av alla patienter med cancersjukdom upplever illamående eller kräkning under sin sjukdomstid. Att förstå mekanismerna bakom illamående är centralt för att välja rätt behandling till rätt patient. Utbildningen fokuserar på **illamående vid avancerad cancersjukdom**. Vi presenterar de nya riktlinjer gällande medicinsk och komplementär behandling samt omvårdnad vid illamående som utarbetats på onkologkliniken i ett av Cancerfonden finansierat projekt. Projektledarna hörde till 2010 års Karolinapristagare, och de nya riktlinjerna baseras på en mycket grundlig genomgång av aktuell litteratur inom ämnesområdet. För att lyckas med behandlingen krävs ett multiprofessionellt samarbete och både sjukgymnast, dietist, sjuksköterska och läkare föreläser.

Pris: 7000 kr

10. Cytostatika 3 tim

Vad heter våra kurer idag?

Varför ger vi cytostatika i kurer?

Vilka biverkningar har olika cytostatika och hur kan vi förebygga, behandla dessa?

Hur tar vi hand om avfall?

Hur är det med tabletter? Är de lika verksamma? Hur skall de tas? Hur är det med compliance hos patienterna när det gäller tablettbehandling?

Dessa frågor och många fler försöker läkare och sjuksköterska ge svar på under en eftermiddag kring cytostatikabehandling

Pris: 8500 kr

12. Skötsel av SVP, PICC och PEG 3tim

Hur sköter vi centrala infarter? Vad säger riktlinjerna? Vad kan vi göra för att undvika komplikationer och om dessa uppstår – vad gör vi då?

En ny typ av PEG är på väg in i kliniken. Vad innebär det att ha en PEG? Hur går det till när man får en PEG? Nutrition via PEG – vad ska vi tänka på? Komplikationer – finns det några och vad gör vi för att förebygga och behandla?

En eftermiddag med teoretisk undervisning men även chans till att titta och känna på olika infarter och PEG:ar i form av workshops. Sjuksköterskor och dietist håller i eftermiddagen

Pris: 8500 kr

13. Jakten på den okända primärtumören... 2 tim

I några få procent av alla cancerfall lyckas man trots adekvat utredning inte lokalisera primärtumören utan finner endast metastaser. Spelar detta någon roll, eller kan vi erbjuda lika bra behandling ändå, i den individualiserade terapins tidevarv? Patientens väg till diagnos blir ofta lång och krokig, och osäkerheten kring lämpliga behandlingsalternativ upplevs inte sällan som frustrerande för både patient och anhöriga.

Föreläsningen baseras på det under 2010 publicerade nationella vårprogrammet för Cancer of Unknown Primary, CUP, och syftar till att belysa epidemiologi, utredningsfallor, behandlingsalternativ och prognos.

Pris: 3500 kr

14. Svullnadsproblematik vid avancerad cancer 3 tim

Många patienter drabbas av besvärliga ödem framför allt i avancerat skede av cancersjukdomen. Vilka patienter drabbas? Vad beror detta på? Vad kan vi göra för att hjälpa patienterna?

Efter kursen kommer du att ha grundläggande kunskap om vanliga orsaker till ödem vid avancerad cancer och om lymfsystemets uppbyggnad.

Du får också praktiska råd angående utprovning av kompressionsstrumpor och lindning samt andra åtgärder som kan vara värdefulla för patienter med ödem av olika genes.

Pris: 8500 kr

15. Omvårdnad och behandling av maligna tumörsår 1,5-3 tim

Ett genombrott av tumör genom huden påverkar hela patientens livssituation genom att cancersjukdomen blir synlig utanpå kroppen. Såret påverkar både patientens och närståendes sociala liv och välbefinnande.

Behandling av maligna tumörsår syftar till att minska tumörtillväxten och öka livskvaliteten genom att förhindra sårinfektion och lindra symtom såsom sårsekretion, odör, smärta, klåda och risk för blödning genom rätt förbandsval och lokalt applicerade läkemedel. Patienter som behandlas för tumörsjukdom kan också drabbas av sår som en sidoeffekt av behandlingarna.

Vi är två specialistsjuksköterskor inom onkologisk vård som arbetar kliniskt med maligna tumörsår. Vi erbjuder en 1,5 - 3 timmars utbildning som baseras på patientfall från vår kliniska vardag. Har ni egna patientfall utgår vi från dem och anpassar oss efter ert önskemål.

Pris: 5000-8500 kr

Kursansvarig
Maria Helde Frankling
Specialistläkare
Tfn 070-4413449

Kursansvarig
Carina Rundström
Leg sjuksköterska
Tfn 070-797 8243

Temaeftermiddag

Skötsel av subcutana venportar, PICC-line och PEG

Datum och tid

2011-10-27 kl 13-16.30

Plats

Karolinska Universitetssjukhuset/Solna

Målgrupp

Distriktssköterskor och sjuksköterskor inom primärvården, sjuksköterskor inom hemsjukvård, palliativa enheter och på onkologiska kliniken

Innehåll

- Teoretisk genomgång i skötsel av subcutana venportar, picc-line och PEG
- Workshop i skötsel av subcutana venportar, picc-line och PEG.

Kostnad

1100 kr

Sista anmälningsdag

2011-10-14

Kursansvarig

Susanne Dufva

Leg sjuksköterska

Tfn: 070-1671489

Temaeftermiddag

Omvårdnad och behandling av maligna tumörsår

Datum och tid

2011-09-20 kl 13-16

Plats

Karolinska Universitetssjukhuset/Solna

Målgrupp

Sjuksköterskor, undersköterskor inom hemsjukvård, palliativa enheter, primärvård och onkologiska kliniken.

Innehåll

Omvårdnad och behandling av maligna tumörsår

Kostnad

1100 kr

Sista anmälningsdag

2011-09-09

Kursansvarig

Susanne Dufva,

Leg sjuksköterska

Tfn: 070-484 8521

Grundkurs i onkologi (tidigare BAS-utbildning)

Datum

5/10, 6/10, 10/10, 12/10, 17/10, 19/10 2011

Plats

Karolinska Universitetssjukhuset/Solna

Målgrupp

Vårdpersonal (läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, paramedicinare) inom cancerprofilerad verksamhet (avancerad hemsjukvård, geriatrik och sjukhem), inom onkologiska kliniken samt inom övriga kliniker som vårdar och behandlar cancerpatienter

Innehåll

- Cancercellen
- Förekomst och orsaker till cancer och tumörlära
- Onkologiska behandlingsmetoder
- Symtomkontroll – andnöd, fatigue, illamående, kognitiva biverkningar, slemhinnebiverkningar
- Akut onkologi
- Psykosocial onkologi
- Smärta och smärtbehandling
- Nutrition vid cancer

Kostnad

8500 kr

Sista anmälningdag

2011-09-23

Kursansvariga

Helena Ullgren
Leg sjuksköterska
Tfn: 073-6841141

Liselott Sahlberg
Leg sjuksköterska
Tfn: 073-1671238

Fortsättningskurs i onkologi

(tidigare BAS 2 och 3)

Datum

7/11, 8/11, 16/11, 17/11, 21/11 2011

Plats

Karolinska Universitetssjukhuset/Solna

Målgrupp

Vårdpersonal (läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, paramedicinare) inom cancerprofilerad verksamhet (avancerad hemsjukvård, geriatrik och sjukhem), inom onkologiska kliniken samt inom övriga kliniker som vårdar och behandlar cancerpatienter

Information om kursen

Vi ser helst att man går hela kursen, men det finns även möjlighet att delta enstaka dagar. Grundläggande information om sjukdomen cancer, cancercellen, onkologiska behandlingsmetoder samt psykosocial onkologi erbjuds i utbildningen "Grundkurs i onkologi" under oktober 2011.

Innehåll

Dag 1 – Bröstcancer, skelettmetastaser och hudtumörer.

Dag 2 – Gynekologisk cancer, sarkom och okända primärtumörer

Dag 3 – Urologisk cancer, Gastrointestinal cancer, cancerregistrering samt kvalitetsregister

Dag 4 - Head & neckcancer, esofaguscancer och lungcancer

Dag 5 - Hjärntumörer, hjärnmetastaser och hematologiska maligniteter

Kostnad

7500 kr

Sista anmälningsdag

2011-09-23

Kursansvariga

Maria Helde Frankling
Specialistläkare
Tfn: 070-4413449

Carina Rundström
Leg sjuksköterska
Tfn: 070-7978243

Kari Fasterius
Utbildningsledare
Tfn: 51774026

Utbildning i psykosocial onkologi för kontaktsjuksköterskor, 15 hp

Tidsplan

Utbildningen pågår under en termin, med seminarier en dag/vecka samt eget arbete två timmar/vecka. Under seminariedagen är det teoretiska föreläsningar under förmiddagen. Efter lunch har deltagarna grupphandledning varannan vecka och tid för litteraturseminarium, reflektion och diskussion varannan vecka.

Plats

Karolinska Universitetssjukhuset Solna

Målgrupp

Utbildningen vänder sig i första hand till kontaktsjuksköterskor inom Stockholms läns landsting men kan också sökas av sjuksköterskor med motsvarande arbetsuppgifter.

Information om utbildningen

Utbildningen arrangeras som en uppdragsutbildning av Sektionen för Cancerrehabilitering på Onkologiska kliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, med uppdrag från beställarna inom Stockholms läns landsting. Utbildningen är certifierad av KI, Karolinska Institutet, och ger 15 högskolepoäng på grundnivå.

Innehåll

- Presentation av psykosocial onkologi, psykosocialt arbetssätt och multiprofessionellt arbetssätt
- Normalpsykologi, normalt krisförlopp och krispsykologi
- Cancer i olika livsfaser – familjeperspektiv, barnfamiljer
- Att samtala - det professionella samtalet, samtalsmetodik
- Samtal med närstående
- Samtal vid diagnosbesked
- Konsultverksamheten och vårdkedjan i Stockholm
- Att samtala via telefonen, att samtala via e-post
- Sexualitet och relationer

- Transkulturella aspekter i vården
- Social kunskap – samhällsresurser
- Rehabilitering
- Samtal vid recidiv och kronisk sjukdom
- Det palliativa samtalet
- Depression och ångestsjukdomar; hur känna igen och behandla?
- Existentiella frågeställningar
- Hur tar jag hand om mig själv som vårdare?

Examination: Sker i form av ett enskilt skriftligt inlämnat och godkänt examensarbete som också presenteras muntligt. Ett aktivt deltagande vid handledning och litteraturseminarier krävs också.

Ansökan:

Skickas till kurssekreterare på EPOR, Lina Nilsson
lina.nilsson@karolinska.se telefon: 073-966 08 98. Vid förfrågan kan du även vända dig till kursledare Marie Sodell marie.sodell@karolinska.se telefon: 08-517 795 92.

Utbildningen HT 2011 är fullbokad, det går att anmäla sig till väntelista för VT 2012.